

Trakas lietas...par dabu

Zemes draugi

Vietas, kurās mīt savvaļas dzīvnieki un aug savvaļas augi, tiek izpostītas.

Savvaļas daba tiek izpostīta, lai iegūtu derīgos izrakteņus, kas atrodas pazemes dziļēs.

Okeānos, jūrās, upēs un ezeros zivju kļūst arvien mazāk, un tie ir piesārņoti ar ķīmikālijām, atkritumiem un notekūdeņiem.

Vairāk kā puse no pasaules mežu resursiem ir pilnībā iznīcināti, lielākoties pēdējā gadsimta laikā.

Augsne ir piesārņota ar lauksaimniecības ķīmikālijām.

Katra piektā augu un dzīvnieku suga var izzust jau tuvāko trīsdesmit gadu laikā.

Vai tevi satrauc tas, kas notiek ar dzīvo dabu?

Daba ir tik daudzveidīga... Ir daudz brīnišķīgu vietu, kas nodrošina mājās un barību savvaļas iemītniekiem, tīru gaisu, pārtiku un ārstniecības līdzekļus cilvēkiem. Mums ir jāpārtrauc postīt daba.

Daudzviet Latvijā aizaug skaistas, dabiski veidojušās pļavas, kurās sastopamas dažādas augu sugas. Ja šīs pļavas netiek koptas, tajās sāk dominēt atveišķas sugas, kas nomāc pārējās, tādējādi mazinot bioloģisko daudzveidību šīs teritorijās.

Lauksaimnieciskajā ražošanā tiek izmantotas lauksaimniecības ķīmikālijas, kas nogalina kaitēkļus un nezāles, tomēr saindē arī augus, dzīvniekus un zivis, kas mīt šīs teritorijās vai tuvumā esošajās upēs.

Daudzi uzņēmēji un kompānijas, vēloties nopelnīt lielu naudu, nedomā par dabu. Viņi nozāgē mežus, lai ražotu papīru un koksni. Viņi cenšas nozvejot pēc iespējas vairāk zivju, izmantojot milzīgus zvejas tīklus. Kompānijas piesārņo gaisu, augsni un jūru ar ķīmikālijām un kaitīgām emisijām.

Pasaulē cilvēku kļūst arvien vairāk un vairāk. Arvien vairāk tiek būvētas mājās, biroju ēkas, ceļi. Katrai jaunai mājai ir nepieciešams tīrs ūdens un elektroenerģija. Lai nodrošinātu pietiekami daudz ūdens, uz upēm tiek būvēti dambji, kas maina upes tecējumu un straumi. Lai ražotu elektrību un nodrošinātu mājās siltumu, tiek dedzināti naftas produkti, ogle un koksne, kā rezultātā gaisā nonāk kaitīgas gāzes. Šīs gāzes izraisa klimata pārmaiņas, kas apdraud daudzas augu un dzīvnieku sugas.

Palīdzi apturēt dabas postīšanu!

Iepriecini planētu!

Taupīgāk izlieto ūdeni, elektroenerģiju, papīru, plastmasas izstrādājumus. Mums ir nepieciešams samazināt visu dabas resursu izmantošanu. Ja mēs to panāksim, samazināsies piesārņojums un nākamajām paaudzēm tiks atstāts vairāk dabas resursu.

Pērc preces, kas ražotas no otreiz pārstrādātiem materiāliem. Jo vairāk jaunu dabas resursu cilvēki iegūt, jo apdraudētāka un augu pasaule un savvaļas dzīvnieki.

Palīdz savai skolotājai noorganizēt izbraukumu uz dabas parku vai kādu skaistu vietu, lai labāk iepazītu un izprastu dabas daudzveidību.

Iepērcies gudrāk!

Aicini savus vecākus pirkt bioloģiskos produktus – augļus un dārzeņus, kas ir veselīgi un nav apstrādāti ar lauksaimniecības ķīmikālijām.

Pērcot preces, kas gatavotas no koksnes, meklē tādas, kas marķētas ar FSC (mežu sertifikācijas padomes) zīmi. Šis marķējums nozīmē, ka mežs, kurā iegūta koksne, tiek apsaimniekots videi draudzīgi un ilgtspējīgi.

Iegādājies tikai tās lietas, kuras tev ir patiesi nepieciešamas. Tā tu patērēsi mazāk dabas resursu un samazināsi atkritumu daudzumu. Atkritumus var šķirot un izmantot atkārtoti jaunu lietu ražošanai.

Alianse Ilgtspējīgai attīstībai

Atbalsta:

Alianse Ilgtspējīgai attīstībai/ Vides Aizsardzības klubs, 11. novembra krastmala 35-104, Rīga, LV 1966
Patēlcamiem visiem, kas piedalījās šīs publikācijas sagatavošanā. Īpaši vēlamies pateikties Friends of the Earth EWNI pārstāvjiem, par viņu nenovērtējamo atbalstu šo publikāciju tapšanā.

Ilustrācijas: Andrew Peters, Makets: Agris Bombiza, Tulkojums un adaptācija: Sintija Graudiņa

Publikācija iespiesta uz otreiz pārstrādāta papīra